

Логістика:

Вівчар О. І.

*к. е .н., доцент кафедри фінансово-економічної безпеки
Тернопільського національного економічного університету*

м. Тернопіль, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЛОГІСТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ У КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Логістичні процеси є одними із найважливіших у механізмі формування фінансово-економічної безпеки підприємства, адже сучасна логістична складова являє собою концепцію забезпечення фінансово-економічної безпеки у рамках одного або декількох підприємств. В процесі логістична складова у процесі підвищення рівня фінансово-економічної безпеки основну роль відіграє організаційно-економічний механізм застосування логістичних аспектів, яким притаманні високий рівень організації, системність, структурованість та керованість.

Сьогодні використання сучасних концепцій управління логістичної складової системи фінансово-економічної безпеки досліджені науковцями, серед яких: Я. Вітковські, Е. Голембська, Ч. Сковронек, М. Чешельські, Дж. Койль, Х.–К. Пфоль, Т. Алесінская, Є. Крикавського, Р. Ларіної, О. Тридіда.

Метою даної роботи є дослідження організаційно-економічного механізму логістичної складової системи забезпечення фінансово-економічної безпеки та основні показники, що впливають на економічну стабільність підприємства, а також обґрунтовано багатокритеріальну оцінку ефективності функціонування логістичної системи.

Не зважаючи на те, що різні аспекти ефективності логістичної складової системи забезпечення фінансово-економічної безпеки останнім часом досить активно висвітлюються в науковій літературі, проблема ця ще не знайшла комплексного розв'язання в працях вітчизняних дослідників.

Фінансово-економічна безпека підприємства – це такий стан управлінської системи підприємства, за якого досягається управління фінансовими ресурсами і мається можливість адекватно реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі та проектувати можливі загрози і реакцію на них з метою забезпечення безкризового розвитку підприємства. Адже саме управлінська система розпізнає загрози та розробляє заходи щодо їх подолання. Головною метою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є досягнення максимальної стабільності його функціонування, а також створення основи для подальшого зростання його економіки навіть за наявності об'єктивних та суб'єктивних факторів.

В практичній діяльності механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства можна розглядати як систему організаційних, фінансових та правових засобів впливу, які мають на меті своєчасне виявлення, попередження, нейтралізацію та ліквідацію загроз фінансовій безпеці підприємства. Для ефективного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства необхідний системний підхід, який передбачає формування механізму управління фінансово-економічною безпекою. Системний підхід до формування механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства припускає, що необхідно враховувати всі умови його діяльності, а сам механізм повинен мати чітко окреслені елементи, схему їх дії і взаємодії [1, с. 112-113].

Слід зазначити, що з позицій системного підходу логістична складова системи фінансово-економічної безпеки – це порівняно стійка сукупність ланок (структурних (функціональних) підрозділів промислових підприємств, постачальників, споживачів), взаємопов'язаних та об'єднаних єдиним управлінням логістичним процесом фінансово-економічної безпеки для реалізації логістичної стратегії. Системний підхід до формування логістичних аспектів системи фінансово-економічної безпеки передбачає виконання двох обов'язкових умов:

– вони мають пов’язуватися із іншими функціональними стратегіями та відповідати оптимальному процесу реалізації стратегії конкуренції в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств;

– вони повинні охоплювати всі сфери діяльності фінансово-економічної безпеки підприємства [3, с. 31-34].

Слід зазначити, що організаційно-економічний механізм логістичної складової системи фінансово-економічної безпеки (ФЕБ) підприємств забезпечує необхідну сукупність послуг за максимально можливого зменшення асоційованих витрат, зумовлених виконанням логістичних операцій (рис. 1).

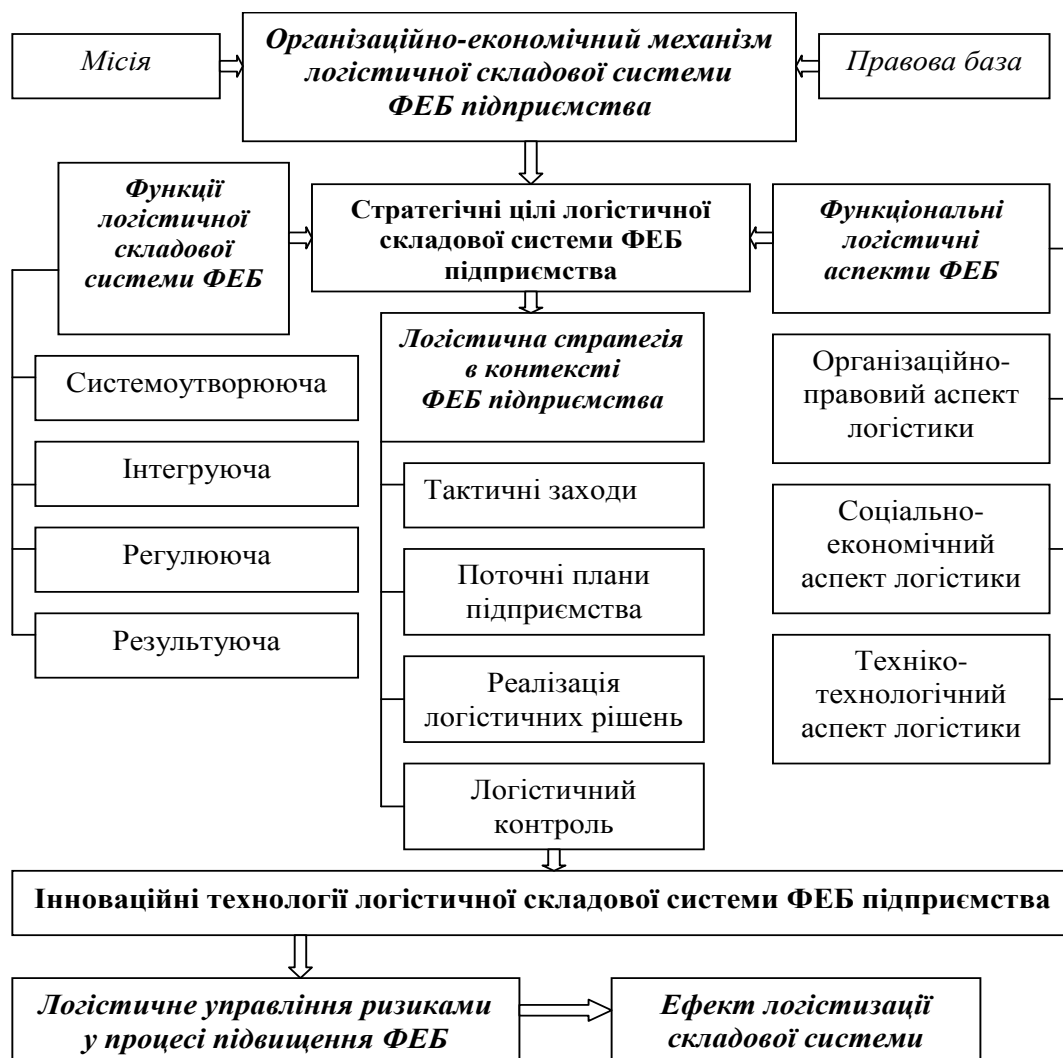

Рис. 1. Організаційно-економічний механізм логістичної складової в контексті фінансово-економічної безпеки підприємства

Примітка: власна розробка

Через це логістична політика розробляється з врахуванням двох факторів – необхідного рівня логістичного сервісу і мінімальної величини логістичних витрат на його досягнення, а мета логістичної складової фінансово-економічної безпеки полягає у встановленні балансу між цими двома складовими, вигідного як споживачу, так і генератору матеріального потоку. Це підводить нас до визначення сутності ефективності логістичної системи.

Ефективність логістичної системи – це показник (або система показників), який характеризує рівень якості функціонування логістичної системи за заданого рівня загальних логістичних витрат [4, с. 235-236]. З точки зору споживача, який є кінцевою ланкою логістичного ланцюга, ефективність логістичної системи визначається рівнем якості обслуговування його замовлення. Зростаюча зацікавленість у підвищенні ефективності всього логістичного ланцюга висуває підвищені вимоги і до системи оціночних показників, яка у даному випадку повинна забезпечувати інтегральну оцінку логістичних процесів.

Основним завданням логістичної складової системи фінансово-економічної безпеки підприємства є ефективне прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності, які сприятимуть покращенню функціонування виробничо-економічної системи. Тому за цих обставин неодмінною особливістю логістики у контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є його здатність до адаптації. Висока надійність та забезпечення стійкості – один з фундаментальних принципів її функціонування.

Ускладнення ринкових відносин і посилення конкуренції в усіх сферах господарювання вимагають постійної трансформації й адаптації логістичної складової систем фінансово-економічної безпеки підприємства до внутрішніх і зовнішніх умов, що безперервно змінюються, проявляються, на нашу думку, в наступному:

- зростає швидкість матеріальних, фінансових та інформаційних потоків;
- ускладнюються фінансові взаємовідносини між логістичними ланками системи ФЕБ підприємства;

– зменшується кількість взаємозв'язків у рамках організаційно-економічних відносин в логістичній складовій системи фінансово-економічної безпеки підприємства;

– зменшується надійність логістичного ланцюга внаслідок нестійкої економічної і політичної ситуації у країні.

Слід зазначити, що логістична складова системи фінансово-економічної безпеки ще не впроваджена повною мірою в діяльність підприємств, а лише використовуються її певні концептуальні засади. Хоча очевидним є те, що застосування її інтеграційних можливостей допоможе підприємствам раціоналізувати свою діяльність та підтримувати конкурентоспроможність на ринку. Зазначене обумовлює необхідність розробки науково обґрунтованих заходів щодо впровадження логістичної складової у процесі підвищення рівня фінансово-економічної безпеки та розвитку логістичних систем.

Література:

1. Бокій В. І. Економічна безпека підприємства найважливіша складова фінансової стійкості / В. І. Бокій, Н. П. Фокіна // Актуальність проблеми економіки №8 (26), 2008 – С. 110–115

2. Вівчар О. І. Моделювання логістичних стратегій як визначальний фактор успішного розвитку ремонтно-будівельних підприємств / О. І. Вівчар // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – Випуск III (47). – Чернівці, 2012 – С. 211–214

3. Вівчар О. І. Комперативний аналіз сутності логістичної стратегії в системі фінансово-економічної безпеки / О. І. Вівчар // Кримський економічний вісник – № 4 (05) серпень 2013 – С. 31-34.

4. Bowerson D. J. “The Strategic Benefits of Logistics Alliances” / Bowerson D. J. // Harvard Business rev., July – August 2009. – P. 235–245.